

Ileana CONSTANTINESCU

Studii și aprecieri

Ileana CONSTANTINESCU este profesor univ. dr. emerit. Este licențiată a Universității București unde a studiat la Facultatea de limbi romanice, clasice și orientale, limba franceză, și secundar limba română, iar facultativ limba spaniolă. A obținut titlul de doctor în filologie în 1980 având conducător de doctorat pe academician Alexandru Graur. În 1992 a făcut stagii de economie și comerț la Camera de Comerț și Industrie din Paris. Din 2014 este licențiată în drept susținând lucrarea de diplomă la Universitatea Româno-Americană. A publicat numeroase dicționare, manuale de limba franceză, articole privind francofonia, articole pe teme juridice și economice, a participat cu comunicări științifice la conferințe naționale și internaționale organizate de Facultatea de Economie din Porto (Portugalia), Facultatea de Litere și geografie din Porto, Universitatea Paraiba din Joa Pessoa (Brazilia) etc., a ținut conferințe la Universitatea Aberta din Lisabona (Portugalia) în cadrul programului Erasmus, a ținut un curs despre interculturalitate și multilingvism la Facultatea de economie a Universității din Porto în cadrul programului Erasmus+, a condus un stagiul privind interculturalitatea și potențialul turistic al României la Paris în 2023 participanții fiind din diverse țări francofone, stagiul fiind organizat de asociația franceză „Actions pour promouvoir le français des affaires”. A publicat în colaborare mai multe cărți în domeniul economic și juridic.

Este membru asociat al Academiei oamenilor de Știință din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și figurează în Enciclopedia personalităților din România Who is Who în 2011 și în 2012.

A creat termenii *frangleză* în cartea sa publicată în 1996 la Editura Economică, intitulată *Frangleza și lupta pentru o „balanță lingvistică” echilibrată și romgleză* în cartea sa apărută în 2006 la Editura Milena Press, intitulată *Romgleza și lupta pentru o „balanță lingvistică” echilibrată*.

A publicat volumul *Poezii* în anul 2001, la Editura Adlitera, volum lansat în același an la Uniunea Scriitorilor în prezența poetelor Ana Blandiana și Doina Uricariu, în Sala oglinzilor. Prima poezie scrisă de Ileana CONSTANTINESCU se intitulează *A fost și este* fiind inserată în acest volum.

În anul 2001, în luna noiembrie, a primit o medalie la Paris în Cité Internationale Universitaire pentru volumul său „Poezii” și pentru câteva poezii scrise în franceză, publicate ulterior în Franța în volumul Les Mots d’Or des Jeunes entrepreneurs poètes, 2001/2002, Editura SCÉRÉN-CRDP de l’académie d’Orléans Tours, 2003. Asociația „Actions pour promouvoir le français des affaires”, sub egida Ministerului Culturii din Franța, i-a acordat această medalie și pentru contribuția ei în domeniul francezei de afaceri. Culegerea de creații poetice apărută în Franța în 2003 care reunește poezii ale mai multor autori francofoni care utilizează echivalenți francezi oficiali pentru termenii anglo-saxoni a fost realizată cu ajutorul mai multor instituții franceze și anume: Délégation générale à la langue française et aux langues de France, Conseil régional du Centre și cu ajutorul dat de Rectorat de L’académie d’Orléans-Tours.

Lista cărților literare publicate

Poezie

Poezii, Editura Adlitera, 2001, București; *Emoții... Nuvele, eseuri, povestiri*, Editura Milena Press, 2009, București; *Emoții... Nuvele, eseuri, povestiri* (ediție revizuită și adăugită), Editura Milena Press, 2018, București; *Emoții... Nuvele, eseuri, povestiri* (ediție revizuită și adăugită), Editura Milena Press, 2023, București; *Similitudini. Poezii. Similitudes Poésies*, ediție bilingvă română-franceză (pe CD), Editura Milena Press, 2019, București; *Poezii* (Ediția a II-a revizuită și adăugită), Editura Milena Press, 2020, București; *Poezii din stare de alertă*, Editura Milena Press, 2020, București; *Poezii din stare de alertă*, (Ediția a II-a revizuită și adăugită), Editura Milena Press, 2021, București; *Poezii magnetice*, Editura Milena Press, 2021, București; *Poezii dintr-o vară fierbinte*, Editura Milena Press, 2021, București; *Poezii. O incursiune în timp și spațiu*, Editura Milena Press, 2022, București; *Întoarcerea*. Volum de versuri, Editura Milena Press, 2022, București; *Poezii. Plaja H₂O*, Editura Milena Press, 2022, București; *Poezii. Viața ca o ceață*, Editura Milena Press, 2022, București; *Poezii de la sfârșitul verii*, Editura Milena Press, 2022, București; *Poezii. Fumul din amintiri*, Editura Milena Press, 2022, București; *A fost odată ca-n povești. Poezii*, Editura Milena Press, 2022, București; *Început de iarnă. Poezii*, Editura Milena Press, 2023, București; *Poezii dintr-o vară fierbinte*, Editura Milena Press, 2021, București; *Poezii. Ai veni dintr-o altă galaxie?*, Editura Milena Press, 2025, București; *Poezii din Eșelek*, Editura Milena Press, 2025, București; *Poezii din Eceabat, Eșelek și Çanakkale*, Editura Milena Press, 2025, București; *Poezii. Și-a fost o zi când tristețea m-a împins pe-o stea*, Editura Milena Press, 2026, București; *Volum de poezii și cu alți autori francezi* intitulat Les Mots d’Or des Jeunes entrepreneurs poètes 2001 / 2002, Editura SCÉRÉN – CRDP de l’académie d’Orléans-Tours, 2003.

Piese de teatru

Trei vieți • Garsoniera • Profesoarele, Editura Milena Press, 2013, București; *Garsoniera (piesă de teatru revizuită și adăugită)*, Editura Milena Press, 2014, București; *Pe malul lacului Mogoșoaia • Monolog interior și exterior*, Editura Milena Press, 2021, București; *Într-o lume a coronavirusului și după ea; Căsătoria*, Editura Milena Press, 2022, București; *Monolog interior și exterior* (ediție revizuită și adăugită); *Crima din strada Armenească*, Editura Milena Press, 2021, București.

Roman

Viața prin comparație. Mini-roman autobiografic, Editura Milena Press, 2020, București.

Extrase din cronici

Ileana CONSTANTINESCU a publicat, în anul 2001, volumul **Poezii**, volum consacrat vieții și dragostei. Cartea începe cu poezia *A fost și este, o sinteză a vieții autoarei: A fost ca o carte / pe care am citit-o / pe nerăsuflăte. / A fost ca un vis / ce-l pot povesti deschis. / A fost ca un val / ce m-a luat ușor / de la mal / Și m-a purtat în larg. / A fost ca un fum / viața mea de până acum. / Și este ca o foaie albă / pe care voi puncta ușor / similitudini, regăsiri și dor.*

Peste mai mulți ani, în 2019, a publicat pe CD-ROM volumul **Similitudes • Poésies. Similitudini • Poezii**, traducându-și poeziile împreună cu Christine Ducarne și Guy Ducarne într-o ediție bilingvă româno-franceză.

În poeziile sale își pun amprenta talentul și originalitatea, dar și influența operelor unor mari poeți francezi, precum Verlaine, Rimbaud, Baudelaire.

În anul 2020, Ileana Constantinescu a publicat volumul **Poezii din stare de alertă**, prin care a deschis o fereastră spre trăirile sale sub formă de poezii din perioada pandemică. Ilustrăm cu poezia **Pe străzile din București**: *Pe străzile din București / când te plimbi și / vorbești, revezi și / retrăiești istoria. / Sau te vezi uneori / la Paris ori la Bruxelles / ori Lisabona, / admirând sculpturile / de pe clădirile interbelice / bucureștene, asemenea / celor din mari capitale europene. / Sau văzând Dâmbovița / te gândești la Sena / și ai vrea să vezi vaporase / străbătând orașul / și oprindu-se precum / pe Sena / la obiectivele importante, / iar la opriri pe maluri / să vezi vânzători de suveniruri / bucureștene și de cărți cu / parfum de istorie și prezent / din care marele absent să / fie CORONAVIRUSUL.*

În același an, Ileana Constantinescu publică un nou volum de versuri, **Poezii magnetice**. Întâlnim între copertele lui o tematică diversă în care transpare o cromatică adecvată, care ne face să ne gândim și la o muzică de fond. Aceste poezii sunt *magnetice* pentru că, începând să le citești, atracția crește, ele purtându-ne din real în ireal, dintr-un spațiu temporal într-unul atemporal, de pe Pământ pe stele și într-o altă galaxie și chiar într-un paradis. Citindu-le ai senzația plutirii în spațiu și timp, vârsta fiind doar o recapitulare a cifrelor, iar moartea privită ca o poartă pentru reînviere, îngerul nostru păzitor fiind mereu același. Profundă și îndreptățită meditație asupra unora din elementele condiționale ale existenței umane întâlnim în poezia **Dacă ar fi...: Dacă ar fi s-o iau / de la început..., / aș vrea / așa: / să mă nasc / pe ce planetă / aș vrea / undeva unde / zilele să fie / în culori pastelate / iar nopțile să fie / luminate de / stelele căzătoare / înfierbântate care / să se stingă în / căderea lor, ușor, / iar în zori un / soare în fiecare / zi de altă culoare / să răsară. / Casele să aibă / hublouri, / iar în jurul lor / vegetația să fie / în fiecare zi de / altă culoare, / doar trandafirul / micului prinț și al / meu, nemuritor, / să fie veșnic roșu / și plăcut mirositor.** Într-o altă poezie, **De ce?**, cititorul este provocat parcă să răspundă unor întrebări specifice filosofiei simple, fără de care rațiunea pură a lui Kant nici n-ar mai fi fost pusă în discuție: *De ce o zi este mai roz / și alta mai gri? / Știi? / De ce o zi are culoare / și alta non-culoare? / Oare știi? / Oricum numărul culorilor / este finit, pe când numărul / zilelor noastre împletit / cu cel din viețile anterioare / și viitoare este nesfârșit.*

Din 2021, Ileana Constantinescu ne întâmpină în librării cu un nou volum, **Poezii dintr-o vară fierbinte**, închinat lui Iisus Hristos, Fecioarei Maria, apei, soarelui, vieții și dragostei, viața fiind în opinia sa o recapitulare inutilă a unor cifre. Poezia **Fecioară Maria** impresionează prin trăire evlavioasă exprimată psalmic: *Fecioară Maria, / cea plină de har / ce îmi zâmbești din icoane, / azi în ziua morții tale. / Revăd în minte / locul în care ai murit la Ierusalim, / luminat de icoane sfinte / cu chipul tău / inclusiv negru, / dintr-o icoană / din Coasta de Fildes. / Te iubesc, / te preamăresc, / Fecioară Maria, /*

cea plină de har, / mamă a lui Iisus Hristos, / vie în / inima și sufletul meu, / mereu. / *Îți port numele / din vechime, / știi bine, / Mariam.* În acest volum autoarea a dedicat, într-o cheie modernistă, care amintește de lirica lui Paul Claudel, mai multe poezii oglinzilor venețiene care se închid și se deschid ca o carte, dar și unor superbe articole de îmbrăcăminte de damă, și e momentul să (-i) admirăm **Rochia de vară**: *Am spălat / o rochie de vară, / ușoară, cu mâneci lungi, / am pus-o pe frânghie, / și am uitat s-o iau / când s-a uscat. / Păcat. / Dar revenind în / baie. / a doua zi, cu / lumina aprinsă, / văd în oglindă că rochia își / pune o mânecă / pe umărul meu / și parcă mă roagă / s-o iau la plimbare, / agale, / ca să iasă în lume / cu mine, / pe-o cărare.*

În anul în curs, 2022, Ileana Constantinescu a publicat trei volume de versuri și anume: **Poezii. O incursiune în timp și spațiu; Întoarcerea. Volum de versuri; Poezii. Plaja H₂O.**

Prima carte invită cititorul atât la o incursiune în galaxia noastră cât și în alte galaxii. Ilustrativă este poezia **Și dacă... (II)**: *Și dacă aș reveni / Din alte galaxii, / Într-o bună zi pe Terra, / După ce am străbătut, / Mai multe universuri, / Energia mea, / Va atrage din nou, / Ceva și pe cineva, / Dar altceva și pe altcineva, / Decât în trecut. / Astfel, ar fi / Un nou început.*

Întoarcerea. Volum de versuri este influențat de ultima întoarcere a autoarei de la Porto, iar întoarcerea are în acest volum două sensuri: întoarcerea într-o țară, dar și întoarcerea într-un nou ambalaj, după plecarea din această lume, dacă sufletul celui care a avut odată un ambalaj, numit corp, revine să rezolve probleme rămase nesoluționate. Poezia **Întoarcerea (2)** este semnificativă pentru conținutul întregii cărți: *Și mă voi întoarce dintr-o altă lume, / Cu destinația Porto, / Nu temporară, / Ci definitivă, / Pentru a studia / Magnetul care mă atrage / Și de când datează, / Ambalajele mele anterioare, / Și problemele nerezolvate, / Pe care le vreau soluționate.*

Volumul **Poezii. Plaja H₂O**, este al 10-lea volum de versuri al Ilenei Constantinescu, inspirat de plaja H₂O de la Mamaia. Pe această plajă poeta a trăit senzația de contopire cu cerul și cu marea, care au absorbit-o pentru a deveni eternă ca ele. Ilustrativă în acest sens este poezia **Ce-mi doream?:** *Îmi doream fără să știu / Marea și cerul / Desfășurându-se în fața mea, / Iar eu contopindu-mă cu ele / Să aspir infinitul. / Îmi doream să filtrez / Și să flirtez (cu) peisajul / Din spate, / Prin spătarul brodat al / Fotoliului meu, / Să mă simt ca în Tenerife / La Mamaia / De la plaja H₂O, / Iar imposibilul / A devenit posibil / Într-un sfert de oră / În care mi-am trăit noua / Viață / Uitând-o pe cealaltă / Din spumă / Și având acum / O nouă viață eternă / Precum cerul și marea / De un albastru infinit, / Fără sfârșit.*

În poeziile sale își pun amprenta talentul și originalitatea, dar și influența operelor unor mari poeți francezi, precum Verlaine, Rimbaud, Baudelaire. De subliniat că în timpul facultății, la literatură universală a fost studenta eminenței profesoare, critic și istoric literar, academician Zoe Dumitrescu-Bușulenga. Poate și datorită faptului că autoarea însăși a studiat vioara și a cochetat cu pictura, poemele sale au o muzicalitate aparte și multe dintre ele ne apar drept tablouri în versuri ale mai multor lumi. Dar cum poezia poate fi influențată și de proză, este remarcată înrâurirea cărții lui Antoine de Saint-Exupéry, *Micul Prinț*, asupra poeziei **Dacă ar fi...** din volumul **Poezii magnetice**. Desigur, dar nu în ultimul rând, tema unei iubiri imposibile dintre inimi aparținând unor lumi diferite, ca în poezia **Ai veni?** din volumul **Poezii. O incursiune în timp și spațiu**, este de inspirație eminesciană.

Suntem, așadar, în fața unei scriitoare originale, prodigioase, care a reușit să treacă ușor de la poezie la proză și apoi la dramaturgie, văzându-și deja jucată, în 2021, piesa de mare succes „Garsoniera”. (**George VLAICU**, *Cronica Timpului*, septembrie-octombrie, 2022)

Ileana CONSTANTINESCU a colaborat cu publicația Cronica Timpului unde a publicat în nr. 102-105 iulie – august 2023 articolul intitulat *Pentru o politică lingvistică în România*, unde a prezentat invazia de termeni anglo-saxoni în limba română și măsurile care trebuie luate ca limba română să nu ajungă de neînțeles pentru românii care nu cunosc limba engleză. (**Nicolae VASILE**, director *Cronica Timpului*)

Cărțile Ilenei CONSTANTINESCU, „**Și-a fost o zi când tristețea m-a împins pe-o stea**”, „**Poezii din Eceabat, Eșelek și Çanakale**” și „**Poezii din Eșelek**” sunt astfel structurate încât permit o parcurgere coerentă a temelor și subliniază evoluția gândirii poetice a autoarelor, ele surprinzând cu profunzime și sensibilitate condiția umană. Apreciez aceste noi apariții editoriale ca o contribuție adusă literaturii române contemporane.

Cu o viziune filosofică profundă și un limbaj poetic personal, autoarele ne invită să reflectăm asupra condiției umane și să descoperim frumusețea în complexitatea existenței. Prin explorarea temelor universale și utilizarea unui limbaj evocator, aceste volume se adresează tuturor celor interesați de poezie și filosofie deopotrivă. Lecturarea lor, captivantă, va stârni reflecții și emoții, lăsând un ecou de durată în sufletul cititorului. (**Daniela GHERASĂ**, Lansarea cărților autoarei, București, 22.04.2026)

Extrase din operă

A fost și este

A fost ca o carte
Pe care am citit-o pe nerăsuflăte,
A fost ca un vis
Ce-l pot povesti deschis.
A fost ca un val
Ce m-a luat
Ușor de la mal
Și m-a purtat în larg.
A fost ca un fum
Viața mea de până acum.
Și este ca o foaie albă
Pe care voi puncta ușor
Similitudini, regăsiri și dor.

Și dacă...

Și dacă ai crede
tot ce spun?
Ar fi bine
fiindcă aş reinventa
lumea, nu oricum,
ci lumea ta și a mea.
Aș face-o bună, cu surprize
nesperate
binecuvântate
în fiecare zi,
iar monotonia
nu ar interveni,

căci surprizele vor fi
diferite,
iar numărul
zilelor noastre,
nesfârșite.

Și-a fost o zi...

Și-a fost o zi
Când ploua afară
Și-n sufletul meu
Și mă simțeam ca
Într-un ocean
Din care nici
Într-un an
Nu voi putea ieși
Și totuși după o vreme
O mică licărire de speranță
S-a aprins
În sufletul meu
Și mi-am dat seama
Că, împreună cu Dumnezeu,
Pot scăpa de orice ploaie.
Exterioară și interioară
De orice lacrimă,
Și că tristețea mea
Va fugi în univers
Și va mai apărea
Doar în vers
Cu referire la
Trecut,
Tăcută, uitată,
Înmormântată.

O zi la plajă

O zi la plajă, la Marea Egee,
între mare, cer, coline,
fără amintiri, fără planuri,
pe o plajă pustie.
este ceea ce îți trebuie și ție
pentru a renaște
mai puternică, încărcată de Soare,
a te simți mai ușoară,
fără problemele vechi
și fără grijile luate de vânt
și înghițite de pământ.

Pisicuța

Oare tu cu ochii tăi gris-bleu
mi-ai luat tristețile
când te-am mângâiat?
Oare văzându-te
le-am uitat?
Oare tu pisicuța din Eșelek
Care veneai zilnic
Să mă vezi pe plajă
și apoi mă conduceai
când plecam acasă
prin Soare,
ca să nu fiu singură
pe drum,
mă vei aștepta până la anul
ca să împărțim omlete cumpărate de mine
de la barul de pe plajă
și le mâncăm la umbră, în curent,
noi două?

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**